

PITANJA I ODGOVORI

QUESTIONS AND ANSWERS

KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE ADAPTIVNE PRENAMJENE ROBNE KUĆE „NA-MA“ U PODGORICI

**COMPETITION FOR THE CONCEPTUAL ARCHITECTURAL
DESIGN OF THE ADAPTIVE REUSE OF THE 'NA-MA'
DEPARTMENT STORE IN PODGORICA**

Glavni grad Podgorica
Njegoševa 13, Podgorica
Crna Gora
www.podgorica.me

1. PITANJE / QUESTION

Želio bih da zatražim neka pojašnjenja u vezi sa navedenim konkursom.

1. Da li bi bilo moguće dobiti DWG fajl fasada postojećeg objekta u njegovom trenutnom stanju?
2. Da li bi bilo moguće dobiti tehničke crteže fasada objekta kada je izgrađen?
3. Da li bi bilo moguće dobiti planimetrijsku oznaku tačaka snimanja unutrašnjih fotografija?
4. Da li bi bilo moguće prevesti fajl "08-332-23-7706-5-izdati-urbanističko-tehnicki-uslovi-08-332-23-7706-5-agencija-za-izgradnju-i-razvoj" na engleski jezik?
5. Da li su traženi sadržaji (poglavlje 11.2. Grafički dio Konkursa) jedini koji treba da se predstave ili se mogu dodati i drugi materijali?
6. Poglavlje 4.1. Opšte smjernice Konkursa kaže: "Projekat ima za cilj rekonstrukciju...". Da li se objekat treba potpuno srušiti?

I would like to request some clarifications regarding the competition in question.

1. Would it be possible to have a dwg file of the elevations of the existing building in its current state?
2. Would it be possible to have the technical drawings of the elevations of the building when it was built?
3. Would it be possible to have a planimetric indication of the shooting points of the internal photos?
4. Would it be possible to have the file "08-332-23-7706-5-izdati-urbanističko-tehnicki-uslovi-08-332-23-7706-5-agencija-za-izgradnju-i-razvoj" translated into English?
5. Are the required contents (chapter 11.2. Graphic part of the Competition Announcement) the only ones to be presented or can others materials be added?
6. The chapter 4.1. General guidelines of the Competition Brief says: "The project aims to reconstruct...". Is the building to be completely demolished?

ODGOVOR / ANSWER

1. Nažalost, ne posjedujemo izrađene crteže fasada postojećeg objekta;
2. Nažalost, nismo u posjedu originalnog projekta;
3. Prilikom fotografisanja nijesu bilježene pozicije;
4. Dokument urbanističko-tehnički uslovi nemamo na engleskom jeziku;
5. Navedeni grafički prilozi su obavezan dio konkursnih radova, a pored njih učesnici; mogu dodati priloge za koje smatraju da su potrebni;
6. Ne, cilj projekta je da se postojeća struktura zadrži uz prenamjenu prema zahtjevima iz Konkursnog zadatka. Takođe, molimo da obratite posebnu pažnju na Elaborat postojećeg stanja konstrukcije.

1. Unfortunately, we do not possess drawings of the facades of the existing building;

2. Unfortunately, we are not in possession of the original project;
3. During the photography, positions were not recorded;
4. We do not have the document "urbanistic-technical conditions" in English. Please feel free to use Google Translate. FYI the information contained in this document is not critical for the achieving the project goals;
5. The mentioned graphic attachments are a mandatory part of the competition works, and in addition to them, participants may add attachments they consider necessary;
6. No, the goal of the project is to retain the existing structure as much as possible with repurposing as per the requirement in the brief. Also, please make sure to review the structural study document.

2. PITANJE / QUESTION

Koji postojeći elementi se mogu srušiti? Da li je moguće projektovati rušenje bilo čega osim skeletne strukture objekta? Da li nam je dozvoljeno djelimično ili potpuno rušenje postojeće fasade? Možemo li srušiti dio ploča?

Which existing elements can be demolished? Is it possible to design the demolition of anything except the skeletal framework of the structure? Are we allowed to partially or totally demolish the existing facade? Can we demolish part of the slabs?

ODGOVOR / ANSWER

Kako je riječ o rekonstrukciji moguće je predvidjeti rušenje bilo kog dijela objekta, uključujući i konstruktivne elemente, elemente fasade itd. Prilikom predlaganja ovakvih intervencija neophodno je voditi računa o statičkoj sigurnosti objekta.

As it is a reconstruction, it is possible to plan the demolition of any part of the building, including structural elements, facade elements, etc. When proposing such interventions, it is necessary to take into account the structural safety of the building.

3. PITANJE / QUESTION

1. Da li je moguće da nam date osnove na kojima su označene pozicije presjeka? Ovako je teško shvatiti crteže. Recimo ako presjek 1-1 vidi frontalno u projekciji stepenice u podrumu to bi značilo (valjda) da je presjek radjen i kroz "mezanin"?
2. "Osnova mezanina" je potpuno nejasno nacrtana. Prvi problem je što je sve crtano u layer'u 0, što je greška samo po sebi, ali dodatno crtano je preko osnove prizemlja, Dva block'a, galerija 1 i galerija 2 formom ne odgovaraju crtežu u Elaboratu na 396 strani - "osnova galerije"?
3. Da li je moguće da se u crtežima napravi razlika izmedju sječenih stvari i stvari u projekciji ?

4. Da li je moguće da dobijemo i crteže postojećih fasada s obzirom da su neophodni u grafičkom dijelu (i u planu rušenja i u planiranom stanju)?
5. Dimenzije stubova u *.dwg crtežima su 45x45cm dok su u Elaboratu 50x50? Debljine međuspratnih tavanica se ne podudaraju...
6. Za kraj, je li ikako moguće da osoba koja je uradila crteže postojećeg stanja potpiše svoj rad?
  1. Is it possible for you to provide floor plans with the positions of the sections marked? It is difficult to understand the drawings without them. For example, if section 1-1 shows the stairs in the basement frontally in projection, that would mean (presumably) that the section was also made through the "mezzanine"?
  2. The "mezzanine plan" is completely unclear. The first problem is that everything is drawn in layer 0, which is a mistake in itself, but additionally, it is drawn over the ground floor plan. The two blocks, gallery 1 and gallery 2, do not match the drawing in the Study on page 396 - "gallery plan"?
  3. Is it possible to differentiate between cut elements and elements in projection in the drawings?
  4. Is it possible for us to get drawings of the existing facades since they are necessary for the graphical part (both in the demolition plan and the planned state)?
  5. The dimensions of the columns in the *.dwg drawings are 45x45cm, while in the Study they are 50x50cm. The thicknesses of the floor slabs do not match
  6. Finally, is it possible for the person who made the drawings of the existing state to sign their work?

ODGOVOR / ANSWER

1. Osnove objekta u okviru grafičke dokumentacije su dopunjne oznakom presjeka.
  2. Prikazani oblik osnove mezanina je u skladu sa Elaboratom etažne razrade rađene za potrebe objekta. Galerija 2 je prostor svijetle visine 180 cm i služio je kao ostava, dok je galerija 1 bila dio prodajnog prostora.
  3. Razlika je prikazana različitim bojama.
  4. Crteži postojeće fasade nijesu izrađeni za potrebe konkursa.
  5. Dimenzije konstruktivnih elemenata preuzimati iz Elaborat postojećeg stanja konstrukcije sa predlozima sanacije robne kuće Podgoričanka, jer su to dimenzije korišćene u izradi statičkih proračuna.
  6. Priloženi crteži su izrađeni od strane arh. Jane Dragaš
1. The floor plans of the building within the graphical documentation have been supplemented with the section designation

2. The displayed shape of the mezzanine plan is in accordance with the Detailed Floor Study prepared for the needs of the building. Gallery 2 is a space with a clear height of 180 cm and was used as a storage area, while Gallery 1 was part of the sales area.
3. The difference is shown using different colors.
4. Drawings of the existing facades were not made for the purposes of the competition.
5. The dimensions of the structural elements should be taken from the Study of the existing structural condition with proposals for the rehabilitation of the Podgoričanka department store, as these are the dimensions used in the preparation of the structural calculations.
6. The attached drawings were made by architect Jana Dragaš.

4. PITANJE / QUESTION

Želim da pitam da li je ovaj konkurs otvoren globalno za sve arhitekte i gdje će se dokumenti predati?

I wanted to ask if this competition is open globally for any architect to apply?

And where will the documents be submitted? Because I can't find any link for submitting.

ODGOVOR / ANSWER

Konkurs je međunarodni, te prema tome otvoren za sva zainteresovana fizička i pravna lica. Predaja dokumentacije se vrši isključivo elektronski na način kako je definisano u poglavlju 12.3 Raspisa konkursa.

The competition is international and therefore open to all interested individuals and legal entities. The submission of documentation is done exclusively electronically, as defined in section 12.3 of the Competition Announcement.

5. PITANJE / QUESTION

Gdje možemo dobiti informacije o postojećem NA-MA objektu, crtežima osnova postojeće strukture i drugim podacima kao referencu za nastavak rada? Da li postoje smjernice za predaju prijedloga?

From where shall we get the information about the existing NA-MA building, floor plans of the existing structure & other supportive data for our reference to proceed forward. Are there any guidelines for the submission of the proposal?

ODGOVOR / ANSWER

Tražene informacije o postojećem stanju objekta preuzimate sa konkursnom dokumentacijom [ovdje](#). Za smjernice o sadržaju radova i načina predaje molimo da detaljno proučite Raspis konkursa.

The requested information about the existing condition of the building can be obtained from the competition documentation [here](#). For guidelines on the content of the submissions and the submission process, please carefully review the Competition Announcement.

6. PITANJE / QUESTION

Imam nekoliko pitanja u vezi sa "Konkursom za konceptualni arhitektonski dizajn adaptivne prenamjene robne kuće 'NA-MA' u Podgorici":

1. Da li je dozvoljeno potpuno uklanjanje nekih ili svih unutrašnjih zidova i kreiranje novih zidova?
2. Da li je dozvoljeno praviti djelomična otvora u unutrašnjim zidovima?
3. Da li se stepenice mogu premjestiti?
4. Da li je dozvoljeno praviti otvore u podovima? Ako jeste, koji je maksimalni dozvoljeni okvir?
5. Da li je dozvoljeno potpuno zamijeniti zidove fasade staklom?
6. Da li je moguće dodati instalacije na fasadu koje interaguju sa unutrašnjim prostorom, kao što je terasa? Ako jeste, koji su maksimalni dozvoljeni dužina i dimenzije?
7. Da li je moguće dodati spoljašnje stepenice od ulice do spratova, slično dizajnu Pompidou centra?
8. Da li je moguće eliminisati neke delove podova kako bi se promenila visina određenih područja?
9. Da li je dozvoljeno potpuno uklanjanje nagiba krova zgrade i kreiranje javnog prostora tamo? Da li je dozvoljeno dodavanje novog krova?

I have some questions regarding the "Competition for the Conceptual Architectural Design of the Adaptive Reuse of the 'NA-MA' Department Store in Podgorica":

1. Is it allowed to completely eliminate some or all of the inner walls and create new walls?
2. Is it permitted to create partial openings in the inner walls?
3. Can the stairs be relocated?
4. Is it allowed to create voids (openings in the floors)? If yes, what is the maximum size?
5. Is it permissible to replace facade walls with glass entirely?
6. Can installations be added to the facade that interact with the inner space, such as a terrace? If yes, what are the maximum allowable length and dimensions?
7. Is it possible to add external stairs from the street to the floors, similar to the design of the Pompidou Center?
8. Is it possible to eliminate some parts of the floors to change the height of certain areas?

9. Is it allowed to completely eliminate the sloped ceiling of the building and create a public space there? Is a new roof allowed to be added?

ODGOVOR / ANSWER

1. 2. i 3. Prilikom razmatranja uklanjanja elemenata konsultovati Elaborat postojećeg stanja konstrukcije sa predlozima sanacije robne kuće Podgoričanka
4. Dozvoljeno je praviti otvore u podovima. Njihova veličina zavisi od konstruktivnog rješenja. Napominjemo da je za potrebe projekta izrađen Elaborat postojećeg stanja konstrukcije sa predlozima sanacije kojim je predloženo ojačavanje postojeće konstrukcije. Svaku intervenciju koja utiče na konstruktivne elemente neophodno je sagledati iz tog ugla.
5. Da
6. Prema regulacionim pravilima rekonstrukcije objekta u postojećim gabaritima nije dozvoljeno dodavanje korisne površine na fasadama kao što su terase. Ukoliko želite da uvedete balkone koji se uklapaju u postojeće gabarite etaže, što zanči das u “ugurani” u postojeći volume zgrade, onda je to dozvoljeno,
7. Nije. Sa spoljašnje strane je jedino moguće predložiti komunikacije koje poboljšavaju pristupačnost objektu za osobe smanjene pokretljivosti i osobe sa invaliditetom
8. Vidjeti odgovor na Vaše pitanje br. 4.
9. Moguće je ukloniti kosu krovnu konstrukciju. Eventualno dodavanje novog krova može biti ostvareno kroz privremene strukture

1. 2. and 3. When considering the removal of elements, consult the *Study of the Existing Structural Condition with Proposals for the Rehabilitation of the Podgoričanka Department Store*.
4. It is allowed to create openings in the floors. Their size depends on the structural solution. We note that a Study of the Existing State of the Structure With Proposals for Rehabilitation has been prepared for the project, which proposes strengthening the existing structure. Any intervention that affects structural elements must be considered from this perspective.
5. Yes
6. According to the regulatory rules for the reconstruction of the building within its existing dimensions, it is not allowed to add usable area to the facades, such as terraces. If however you desire to introduce balconies that fit within the existing floor boundary, meaning they are “punched” into the existing volume of the building, than this is possible.
7. No. It is only possible to propose external communications that improve accessibility for people with reduced mobility and people with disabilities.
8. See the answer to your question no. 4.

9. It is possible to remove the sloped roof structure. Adding a new roof can be achieved through temporary structures.

7. PITANJE / QUESTION

Kako treba da se zovu dva PDF fajla koja ćemo poslati za predaju rada?
What name should have the two pdf files we will send to submit the work?

ODGOVOR / ANSWER

Prijava, da bi bila ispravna, treba da sadrži dva odvojena foldera sa .pdf fajlovima i to: jedan za tekstualne i grafičke priloge i jedan koji sadrži podatke o autoru/ima. U skladu sa tim možete imenovati Vaše fajlove. Na primjer, folder koji sadrži tekstualne i grafičke priloge možete nazvati „ŠIFRA RADA_tekstualni i grafički dio“ i folder sa podacima o autoru možete imenovati „ŠIFRA RADA_informacije o autoru“

The submission, in order to be valid, should contain two separate folders with .pdf files: one for textual and graphical attachments and one containing information about the author(s). Accordingly, you can name your files. For example, the textual and graphical folder can be named “TEAM CODE_textual & graphical“, and the folder with the author information can be named “TEAM CODE_author information“

8. PITANJE / QUESTION

Da li nam je dozvoljeno da srušimo postojeću drvenu konstrukciju krova?
Are we allowed to demolish the existing wood structure of the roof?

ODGOVOR / ANSWER

Da.
Yes.

9. PITANJE / QUESTION

1. Da li postoje planovi za rušenje ili rekonstrukciju obližnjih zgrada? Možemo li se osloniti na trenutno stanje tih zgrada za naš projekat ili su očekivane promjene?
2. Može li se parking uključiti u projekat? Ako može, koji tip parkinga je planiran – podzemni ili automatizovani?
3. Da li je moguće proširiti unutrašnje dvorište rušenjem dijela postojećeg objekta? Postoje li ograničenja ili specifični zahtjevi u vezi s tim?
4. Koji set pravila i propisa za projektovanje i izgradnju (Građevinski standardi i pravila) treba da pratimo u našem projektu?

1. Are there any plans for the demolition or reconstruction of nearby buildings? Can we rely on the current state of these buildings for our project, or are changes expected?
2. Can parking be included in the project? If so, what type of parking is planned – underground or automated?
3. Is it possible to expand the inner courtyard by demolishing part of the existing building? Are there any restrictions or specific requirements regarding this?
4. Which set of rules and regulations for design and construction (Construction Standards and Rules) should we follow in our project?

ODGOVOR / ANSWER

1. Objekti koji se nalaze neposredno uz robnu kuću su planirani za zadržavanje.
2. Parking nije predmet ovog projekta, isti će biti organizovan na obližnjim parkiralištima i/ili kroz izgradnju garaže planirane unutar bloka.
3. Prema regulacionim uslovima, ovim projektom se zadržavaju postojeći gabariti objekta. Ipak, ako vaš predlog može da pokaže sofisticiranu optimizaciju prostora koja bi opravdala zamjenu postojećeg dijela objekta proširenjem unutrašnjeg dvorišta, tada bi žiri mogao razmotriti vaš predlog.
4. Preporuke za projektovanje kao i regulativa koju treba pratiti se nalaze u okviru Konkursnog zadatka

1. The buildings located immediately adjacent to the department store are planned to be retained.
2. Parking is not part of this project; it will be organized at nearby parking lots and/or through the construction of a garage planned within the block.
3. According to regulatory conditions, this project retains the existing dimensions of the building. That said, if your proposal can prove a sophisticated optimization of space that would justify replacement of the existing gross floor area by an inner courtyard expansion, then the jury may consider your proposal.
4. The design recommendations, as well as the regulations to be followed, are found within the Competition Brief.

10. PITANJE / QUESTION

Zamolila bih Vas da objasnite:

Biznis korneri - digitalna produkcija
Biznis korneri

Izolovane prostorije za telefoniranje i konferencijske pozive

Šta su, minimalne dimenzije i sl...

I would like to ask you to explain:

Business Corners - Digital Production

Business Corners

Isolated Rooms for Telephone and Conference Calls

What they are, minimum dimensions, etc.

ODGOVOR / ANSWER

Biznis korneri – digitalna produkcija su posebno dizajnirani segmenti unutar šireg radnog prostora koji su opremljeni za rad sa digitalnim sadržajem.

Opšti biznis korneri su takođe manje, posebno dizajnirane cjeline unutar šireg prostora koji omogućava kancelarijsku poslovnu aktivnost individualnu ili kolektivnu. Izdvojene prostorije za telefoniranje su mali, zatvoreni, zvučno izolovani prostori, gdje je moguće u privatnosti obavljati telefonske ili konferencijske pozive. Mogu biti dimezionisani za jednu ili više osoba.

Dimezionisanje svih ovih prostora zavisi od specifičnih potreba, dimenzija opreme i odnosa sa ostalim planiranim sadržajima u ograničenom prostoru robne kuće.

Možda biste željeli da razmotrite zvučnu izolaciju i kontrolu privatnosti kao elemente biznis kornera za digitalnu produkciju, Opštih biznis kornera i telefonske sobe. Molimo vas da predložite odgovarajuće veličine i dimenzije koje odgovaraju vašem dizajnerskom predlogu.

Business corners for digital production are specially designed segments within a larger workspace equipped for working with digital content.

General business corners are also smaller, specially designed units within a larger space that allow for individual or collective office business activities.

Isolated rooms for telephone calls are small, enclosed, soundproof spaces where one can make phone or conference calls in privacy. They can be sized for one or more people.

The dimensions of all these spaces depend on specific needs, the size of the equipment, and their relationship with other planned elements within the confined space of the department store.

You may want to consider sound proofing and privacy control as elements of Business Corners for Digital Production, General Business Corner and Telephone rooms. Please propose adequate sizes and dimensions that work for your design proposal.

11. PITANJE / QUESTION

1. Geometrija objekta i pozicija osa (raster) nisu iste u arhitektonskim crtežima i projektu sanacije konstrukcije. Koje podloge su relevantnije? I dimenzije stubova se razlikuju u ova dva priloga.
2. Dio objekta sa zadnje strane, koji je samo u prizemlju nije jasan, koje su visine etaža? Gdje vode uske stepenice i hodnik iz podruma, na desnoj strani objekta? Kako izgleda objekat sa te zadnje strane, nije jasno ni iz crteza ni iz fotodokumentacije?
3. Gdje se nalazi trafostanica za ovaj objekat?
4. U arhitektonskim crtežima nisu ucrtana sva vrata ni prolazi, pa neke prostorije djeluju ko da u njih nije moguće ući.
5. Na planovima nije naznačena namjena prostorija. Da li se može dobiti informacija o pozicijama tehničkih prostorija koje su tu prije bile?
6. Kakva intervencija je dozvoljena na krovu objekta, da li postoje neki limiti što se tiče visine?

1. The geometry of the building and the axis position (grid) are not the same in the architectural drawings and the structural rehabilitation project. Which source is more relevant? Also, the dimensions of the columns differ between these two documents.
2. The part of the building at the back, which is only on the ground floor, is unclear. What are the floor heights? Where do the narrow stairs and corridor from the basement on the right side of the building lead? How does the building look from that back side, as it is not clear from either the drawings or the photographic documentation?
3. Where is the transformer station for this building located?
4. Not all doors and passages are marked on the architectural drawings, so some rooms appear as if they are inaccessible.
5. The plans do not indicate the purpose of the rooms. Can information be provided about the locations of the technical rooms that were there previously?
6. What kind of intervention is allowed on the building's roof, and are there any limits regarding height?

ODGOVOR / ANSWER

1. Za pitanja dimenzija konstruktivnih elemenata kao relevantniji treba uzimati Elaborat postojećeg stanja konstrukcije jer su te dimenzije korišćene u proračunima.

2. Stepenište koje pominjete iz podruma vodi do izlaza u unutrašnje dvorište bloka i služilo je kao servisno za potrebe dostave do podruma, paralelno sa stepeništem je rampa (vidljivo na fotografiji enterijera br. 2752). Fotodokumentacija eksterijera objekta je dopunjena prikazima objekta ka unutrašnjoj strani bloka.
  3. Trafostanica koja opslužuje objekat se nalazi u objektu, pored servisnog ulaza sa zadnje strane. Trafostanica je 10/0,4 kV "Robna kuća"
  4. Crteži su ažurirani sa otvorima
  5. Nažalost ne posjedujemo precizne informacije o lokacijama i namjenama tehničkih prostorija.
  6. Krovnu konstrukciju je moguće ukloniti, a na samom krovu se očekuje da predložite, na jednom dijelu privremeni objekat visine jedne etaže sa ugostiteljskom namjenom, dok bi ostatak služio kao otvorena terasa. Ukupna visina samog objekta ne smije preći postojeću.
-
1. For questions about the dimensions of structural elements, the Study on the Existing State of the Structure should be considered more relevant, as these dimensions were used in the calculations.
  2. The staircase you mentioned from the basement leads to an exit into the internal courtyard of the block and was used as a service route for deliveries to the basement. Parallel to the staircase is a ramp (visible in interior photograph no. 2752). The photographic documentation of the building's exterior has been supplemented with views of the building towards the internal side of the block.
  3. The transformer station servicing the building is located within the building, next to the service entrance at the rear. The transformer station is a 10/0.4 kV "Robna kuća."
  4. The drawings have been updated with openings.
  5. Unfortunately, we do not have precise information about the locations and purposes of the technical rooms.
  6. The roof structure can be removed, and on the roof itself, you are expected to propose a temporary structure of one floor height with a hospitality function for one part, while the rest would serve as an open terrace. The overall height of the building itself must not exceed the existing one.

12. PITANJE / QUESTION

Naš tim bi želio da postavi sljedeća pitanja:

1. Da li je dvorište dio zahvata? Generalno, u kojoj mjeri možemo razmatrati i predložiti rješenja za parter oko zgrade?
2. Da li je moguće napraviti nove otvore u postojećim plafonima i pločama?
3. Da li je moguće izmijeniti konstrukciju krova i, po potrebi, napraviti pristup krovu ili izgraditi dodatnu terasu ili dodatni polusprat?
4. Ko je bio arhitekta originalne zgrade NA-MA?

Our team would like to ask the following questions:

1. Is the courtyard also a proposed future design area? and in general to what extent can we also consider and propose solutions for the area surrounding the building?
2. Is it possible to make new openings in the existing ceilings and slabs?
3. Is it possible to modify the roof structure and, if desired, to create an accessible roof there or to build an additional terrace or an additional half-story?
4. Who was the architect of the original NA-MA building?

ODGOVOR / ANSWER

1. Širi zahvat dvorište nije predmet ovog projekta, ali ste slobodni da predložite proširenje zahvata na šire područje osim onog u neposrednom kontaktu sa objektom
2. Vidjeti odgovor na pitanje br. 6, potpitanje br. 4.
3. Vidjeti odgovor na pitanje br. 11, potpitanje br. 6.
4. Nažalost, nije moguće sa sigurnošću utvrditi ime arhitekta objekta

1. Wider courtyard area is not part of this project, but you are free to propose extending the scope to a wider area beyond the immediate contact with the building.
2. See the answer to question no. 6, sub-question no. 4.
3. See the answer to question no. 11, sub-question no. 6.
4. Unfortunately, it is not possible to determine the name of the architect of the building with certainty.

13. PITANJE / QUESTION

Da li se registrujemo za konkurs i na koji način?

Should we register for the competition and how we can do this?

ODGOVOR / ANSWER

Ovim konkursom nije predviđena registracija, neophodno je samo da predate rad do predviđenog roka u skladu sa uputstvima iz Raspisa konkursa.

Registration is not required for this competition; it is only necessary to submit your work by the specified deadline in accordance with the instructions from the Competition Announcement.

14. PITANJE / QUESTION

We are interested in participating in the COMPETITION FOR THE CONCEPTUAL ARCHITECTURAL DESIGN OF THE ADAPTIVE REUSE OF THE 'NA-MA' DEPARTMENT STORE IN PODGORICA. This is the reason we have some questions to ask for:

1. Koje od postojećih pregradnih zidova možemo ukloniti?
2. Da li možemo promeniti prozorske klupčice?
3. Fotografije u podrumu nisu jasne u kojem delu su snimljene. Da li treba da zanemarimo te prostore? Ako ne, molimo vas da bolje definišete deo prostora na nivou podruma i funkciju mašina.

We are interested in participating in the COMPETITION FOR THE CONCEPTUAL ARCHITECTURAL DESIGN OF THE ADAPTIVE REUSE OF THE 'NA-MA' DEPARTMENT STORE IN PODGORICA. This is the reason we have some questions to ask for:

1. Which of the existing partition walls can we remove?
2. Can we change the window sills?
3. The photos in the basement cannot be understood in which part they were taken. Should we neglect these spaces? If not, please better define for us the part of the spaces on the basement floor and the function of the machines.

ODGOVOR / ANSWER

1. Vidjeti odgovor br. 6., potpitanja 1. 2. i 3.
2. Da
3. Trenutno nije moguće dati preciznije objašnjenje namjene pojedinih prostorija podruma.
4. Podrum treba da sadrži programe predložene u konkursnim dokumentima, koje je na dizajnerima da razmotre. Ako dizajneri smatraju da je prikladno, mogu potencijalno premjestiti preporučeni program na drugi dio objekta kako bi bolje odgovarao njihovom dizajnerskom predlogu.

1. See the answer to question no. 6, sub-questions 1, 2, and 3.
2. Yes.
3. It is currently not possible to provide a more precise explanation of the purpose of the individual basement rooms. The basement is to house programs suggested in the brief documents, which are up to the designers to consider. If designers deem fit, they can potentially relocate the recommended program to another part of the building, to better suit their design proposal.

15. PITANJE / QUESTION

Želio bih da postavim neka pitanja u vezi sa konkursom za NA-MA.

1. Želio bih da dobijem potvrdu o mogućnosti učešća stranih firmi na ovom konkursu. Iz raspisa izgleda da je to moguće, samo želim da se uvjerim da jeste.
2. U raspisu konkursa, u tački 2, je navedeno sledeće:
dakle, da li treba da dostavimo izvještaj ili konstruktivnu evaluaciju u okviru projekta?
Ako da, da li treba biti u grafičkom ili tekstualnom dijelu projekta?

4. KONKURSNI ZADATAK

4.1. Opšte smjernice

Cilj projekta je rekonstrukcija - adaptivna prenamjena zapuštenog objekta koji je nekada služio kao robna kuća u fleksibilan prostor prilagođen za više namjena, dominantno radni prostor, uz različite javne sadržaje. **Od izrade projekta očekuje se:**

1. Identifikacija prostornih i funkcionalnih potencijala postojeće robne kuće za adaptivnu transformaciju;
  2. Primjena mjera statičkog osiguranja objekta prema *Elaboratu postojećeg stanja konstrukcije sa predlozima sanacije robne kuće Podgoričanka*;
  3. Kreiranje živahnog mjesta okupljanja koje omogućava sprovođenje različitih programa sa naglaskom na lokalnom identitetu;
  4. Dizajniranje fleksibilnih radnih prostora koji će podržati različite potrebe korisnika, uključujući pojedinačne radne stanice, timski prostor, prostorije za sastanke i prostor za relaksaciju;
  5. Fleksibilan dizajn koji garantuje jednostavno prilagođavanje prostora;
  6. Integracija održivih principa u projekat, uključujući efikasno korišćenje energije i upotrebu ekološki prihvatljivih materijala;
  7. Kreiranje inkluzivnog prostora koji će podržati različite grupe korisnika i promovisati saradnju i razmjenu ideja;
  8. Razvijanje inovativnih tehnoloških rešenja za poboljšanje korisničkog iskustva i efikasno upravljanje prostorom.
3. Da li adaptivna rekonstrukcija treba da prati određenu filozofiju u vezi sa izgledom fasade, kao što je konzervativni pristup koji zaista čuva urbanu memoriju na objekat, ili smo slobodni da donesemo nove ideje, uključujući stvaranje novog identiteta za zgradu?
  4. Da li možemo dobiti i fasade postojeće zgrade u DWG formatu kako bismo imali tačne dimenzije postojećih arhitektonskih elemenata koji čine fasadu?

I wanted to ask some questions about the NA-MA competition.

1. I wanted to have confirmation about the possibility of foreign offices to participate in this competition. From the brief it seems possible, I just wanted to make sure it was.
2. In the competition brief, in point 2 is specified as follows:

4.1. General guidelines

The project aims to reconstruct and adaptively transform a neglected former department store into a flexible space catering to multiple uses, primarily as a workspace alongside various public amenities. **The project expectations include:**

1. Identifying spatial and functional potentials of the existing department store for adaptive transformation.
2. Implementation of structure security measures for the building according to the Report on the current state of the structure, with proposals for the rehabilitation of the Podgoričanka department store.
3. Creating a vibrant gathering place enabling diverse programming with an emphasis on local identity.
4. Designing flexible workspaces to support various user needs, including individual workstations, team spaces, meeting rooms, and relaxation areas.
5. Ensuring a flexible design that guarantees easy space adaptation.
6. Integrating sustainable principles into the project, including efficient energy use and the use of environmentally friendly materials.
7. Establishing an inclusive space that supports diverse user groups and promotes collaboration and idea exchange.
8. Developing innovative technological solutions to enhance user experience and efficiently manage the space.

So, do we need to deliver a report or structural evaluations on the project? If yes, should it be a graphical or textual part?

3. Should the adaptive reuse follow a determined philosophy regarding the image of the facade, such as a conservative approach that truly preserves the urban memory of the building, or are we free to bring new ideas to the table, including creating a new identity for the building?
4. Can we also have the facades of the existing building in DWG format in order to have the exact dimensions of the existing architectural elements that compose the facade?

ODGOVOR / ANSWER

1. Vidjeti odgovor na pitanje br. 4.
2. Pomenuti Elaborat je dio konkursne dokumentacije i trebate ga koristiti prilikom planiranja intervencija koje utiču na statičku stabilnost objekta. Ukoliko utičete na

konstruktivni sistem, trebate predložiti adekvatne mjere za očuvanje stabilnosti objekta kroz tekstualne i/ili grafičke priloge

3. Učesnicima na konkursu je ostavljena mogućnost da izaberu pristup prilikom oblikovanja fasade koji će, prema njihovoj procjeni, najbolje odgovarati zadatku.
4. Vidjeti odgovor na pitanje br. 3, potpitanje 4.

1. See the answer to question no. 4.
2. The mentioned Study is part of the competition documentation and should be used when planning interventions that affect the structural stability of the building. If you impact the structural system, you need to propose adequate measures to maintain the stability of the building by means of text and/or graphics
3. Participants in the competition have been given the option to choose an approach to designing the facade that, according to their assessment, will best suit the task
4. See the answer to question no. 3, sub-question 4